

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 27.11.2007 г.
СОМ(2007) 754 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

Втори доклад за приложението на Директивата за тютюневи изделия

1.	Въведение	3
2.	Определения (член 2).....	3
3.	Максимално допустими съдържания на катрани, никотин и въглероден оксид в цигарите (член 3).....	4
4.	Измервателни методи (член 4) и етикетиране на съдържанието	4
4.1.	<i>Измерване на съдържанията на катрани, никотин и въглероден оксид</i>	4
4.2.	<i>Лаборатории</i>	5
4.3.	<i>Мрежа GoToLab.....</i>	5
5.	Етикетиране (член 5).....	6
5.1.	<i>Предупредителни надписи</i>	6
5.2.	<i>Цветни изображения.....</i>	6
6.	Съставки (член 6)	8
6.1.	<i>Отчитане на съставките в тютюневи изделия</i>	8
6.2.	<i>Административно споразумение със Съвместния изследователски център.....</i>	8
6.3.	<i>Регламент „REACH“</i>	9
7.	Описания на изделията (член 7)	10
8.	Тютюн за дъвчене (член 8).....	10
8.1.	<i>Научно становище</i>	10
8.2.	<i>Прилагане на забраната върху тютюна за дъвчене.....</i>	10
9.	Мерки за адаптиране (членове 9 и 10)	11
10.	Общ списък на съставките (член 12).....	11
11.	Внос, продажба и консумация на тютюневи изделия (член 13).....	12
12.	Новопоявили се въпроси	12
12.1.	<i>Ръчно свити цигари (от типа „Направи си сам“).....</i>	12
12.2.	<i>Нови тютюневи и никотинови изделия.....</i>	13
12.2.1.	<i>Новият пазар</i>	13
12.2.2.	<i>Предизвикателствата пред регулирането на тютюневия сектор.....</i>	13
13.	Отговорност за вреди от стоки	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Член 11 от Директива 2001/37/ЕО от 5 юни 2001 г. за сближаване на законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия¹ (по-нататък наричана „Директивата“) изисква от Комисията да докладва редовно за приложението на Директивата пред Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет. Първият доклад за приложението на Директивата беше приет на 27 юли 2005 г.

Настоящият доклад съдържа втората оценка на приложението на Директивата. Той се основава до голяма степен на извършената работа и на информацията, предоставена от държавите-членки в течение на последните две години на Регулаторния комитет за тютюневи изделия, посочен в член 10 на Директивата. Докладът включва мнения на заинтересовани страни в областта на контрола върху тютюна, както и на Европейския парламент и на държавите-членки. Той също така очертава евентуални области, в които Директивата да претърпи промени, с цел започването на сериозна дискусия между държавите-членки и Европейския парламент преди Комисията да реши да направи официално предложение за изменение на Директивата.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ (ЧЛЕН 2)

Настоящото определение на „съставки“ в член 2, параграф 5 включва всяко вещество или компонент, използвани при производството или приготвянето на тютюнево изделие и които все още се съдържат в готовото изделие, дори в изменена форма, включително хартията, филтърът, мастилата и лепилата. То обаче изключва самото тютюнево листо или друга естествена или необработена част на тютюневото растение.

В същото време, определението на СЗО за съдържанието на тютюневи изделия, както и законодателството на някои страни извън ЕС (напр. Канада), включват самото тютюнево листо. През последните години Комисията е получавала няколко запитвания относно радиоактивни и други вещества в тютюневите изделия и техните последствия за здравето – радон (Rn), полоний (Po-210), кадмий (Cd), и т.н. Всички тези запитвания са свързани с тютюневите листа. Това доведе до дискусията дали тютюневото листо и неговите компоненти (естествени и/или изкуствени) трябва да бъдат включени в определението и така да бъдат регламентирани от Директивата.

По-нататъшни действия

Комисията ще проучи дали е целесъобразно да се включи тютюневото листо и други естествени или необработени части на тютюневото изделие в определението за „съставки“.

¹ ОВ L 194, 18.7.2001 г., стр. 26.

3. МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ СЪДЪРЖАНИЯ НА КАТРАНИ, НИКОТИН И ВЪГЛЕРОДЕН ОКСИД В ЦИГАРИТЕ (ЧЛЕН 3)

Член 3, параграф 1 от Директивата определя максимално допустимите съдържания на катрани, никотин и въглероден оксид (TNCО) в цигари, пуснати в свободно обръщение в ЕС. Пределните стойности се прилагат към настоящия момент във всички 27 държави-членки².

Съгласно член 3, параграф 2 от Директивата същите пределно допустими съдържания се въвеждат не по-късно от 1 януари 2007 г. и за цигари, произведени в, но изнасяни от Европейската общност. Нито едно държава-членка не е поискала от Комисията удължаване на преходния период и Комисията не предвижда промени в Директивата в това отношение.

4. ИЗМЕРВАТЕЛНИ МЕТОДИ (ЧЛЕН 4) И ЕТИКЕТИРАНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО

Обсъждането на първия доклад по приложението на Директивата показва, че държавите-членки желаят да получат по-голяма яснота по въпроси като тълкуването на пределно допустими стойности, определени от Директивата относно тестването за TNCО, както и одобрението на лабораториите с цел насърчаване на по-нататъшно лабораторно сътрудничество³.

4.1. Измерване на съдържанията на катрани, никотин и въглероден оксид

Регулаторният комитет за тютюневи изделия, създаден в съответствие с Директивата, създаде работна група, включваща експерти от няколко държави-членки, от Съвместния изследователски център на Комисията и председателя на Европейската мрежа за държавни лаборатории за тютюн и тютюневи изделия (GoToLab). В ръководството с незадължителен характер, озаглавено „Измерване съдържанията в цигарите и някои основни стъпки за лабораторно одобрение“⁴, публикувано от Главна дирекция „Здраве и защита на потребителите“ на Комисията (ГД SANCO), работната група предложи максимално допустимите стойности, изчислени според ISO 8243 да се считат за пределни стойности, в рамките на които са допустими вариации на интервала на благонадеждност.

Директивата предвижда възможността за актуализиране на методите в крак с научния и техническия прогрес с посредничеството на Регулаторния комитет за тютюневи изделия. През април 2007 г. Комисията се допита до Регулаторния комитет относно предимствата и недостатъците на различните съществуващи системи за машинно тестване на тютюневи изделия за пушене (ISO,

² Пределните стойности за TNCО бяха въведени в 14 държави-членки (EC15 с изключение на Гърция) от 1 януари 2004 г. В новите 10 държави-членки — от момента на присъединяването им на 1 май 2004 г., а в Румъния и България — от момента на присъединяването им на 1 януари 2007 г. В Гърция, след изтичането на временната дерогация, също бяха въведени пределните стойности, в сила от 1 януари 2007 г.

³ Списъкът с одобрените лаборатории може да бъде намерен на адрес:
http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/label_lab_en.htm

⁴ Документът е публикуван на адрес:
http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/best_practices_en.pdf

Масачузетс, Канадски интензивен компенсаторен метод). Не беше направен окончателен извод, въпреки че повечето държави-членки изразиха готовност продължат да използват досегашната система ISO до намирането на убедително доказателство относно предимствата на по-добри алтернативни методи⁵.

4.2. Лаборатории

На основата на информацията и добрите практики, с които разполагат държавите-членки, гореспоменатата работна група предложи набор от критерии за тестващи и проверовъчни лаборатории. Тези критерии са включени в практическото ръководство, озаглавено „Измерване на съдържанията в цигарите и някои основни стъпки за лабораторно одобрение“⁴.

4.3. Мрежа GoToLab

GoToLab е създадена през януари 2002 г. като мрежа от европейски държавни лаборатории за тютюн и тютюневи изделия, която има за цел да улесни обмена на опит между тютюневите лаборатории в ЕС⁶. Комисията се допита до Регулаторния комитет през 2006 г. с въпроса как да бъдат подобрени връзките между Регулаторния комитет и мрежата GoToLab. Държавите-членки, както и представители на мрежата GoToLab изразиха сериозната си подкрепа за засилено сътрудничество.

По-нататъшни действия

Функционираща и подходяща финансирана мрежа от лаборатории е предпоставка за по-прецизната съвместна работа на държавите-членки и на Комисията по отношение на съставките в тютюневите изделия и в тютюневия дим. В тази връзка Комисията е решена да насърчава сътрудничеството между независими тютюневи лаборатории в рамките на ЕС⁷, за да създаде оперативна база за провеждане на съвместни количествени и качествени анализи на тютюневите съставки и/или тютюневия дим. Във връзка със следващото изменение на Директивата и с цел подобряване действието на Директивата, би било целесъобразно да се разширят регулативните правомощия на Комисията, за да включат разработването на критерии за одобрение на лаборатории и други мерки за подобряване на сътрудничеството и взаимното признаване между лаборатории.

Въпреки критиките насочени към стандартите ISO, все още не съществува международно споразумение относно алтернативни системи. Следователно към този

⁵ Всички използвани в момента измервателни методи разчитат на машинно тестване, което не е подходящо за определяне на степента на въздействие на тютюнопушенето върху хората. Една от възможностите за определяне степента на въздействие включва използването на биомаркери, но за това са необходими по-задълбочени проучвания по въпроса.

⁶ Лаборатории от 5 държави-членки взеха участие в първата среща, включително от Франция, Германия, Великобритания, Нидерландия и Швеция. Процедурните правила и списъкът на членовете на GoToLab могат да бъдат намерени на уебсайта на GoToLab: <http://www.jrc.ec.europa.eu/project/gotolab/index.html>

⁷ Относно критериите за независимост виж практическото ръководство, озаглавено „Измерване на съдържанията в цигарите и някои основни стъпки за лабораторно одобрение“, стр.5. http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/best_practices_en.pdf

момент Комисията не предлага преразглеждане на действащите стандарти. Комисията следи активно научните и технологични новости в тази област и ще се занимае отново с този въпрос, когато е налице по-широка международна подкрепа и консенсус по отношение на методите. Комисията счита, че е важно използваните в ЕС стандарти да бъдат в крак с международните тенденции.

5. ЕТИКЕТИРАНЕ (ЧЛЕН 5)

5.1. Предупредителни надписи

Прилагането на предупредителни надписи е задоволително по принцип, макар че държавите-членки уведомиха за някои трудности, свързани с изделията различни от цигари (напр. тютюн за ръчно свиване на цигари и нови тютюневи изделия). Освен това Комисията получи няколко оплаквания относно приложението на член 5, параграф 6, буква д), която изисква предупредителните надписи да бъдат отпечатани на всички официални езици на държавата-членка, в която изделието е пуснато на пазара. Важно е да се отбележи, че това е вече задължително изискване във всички държави-членки, в които официалните езици са повече от един и че не съществуват дерогации или териториални изключения (напр. за летища). В момента Комисията се занимава с тези въпроси в ролята си на пазител на Договора.

5.2. Цветни изображения

Член 5, параграф 3 от Директивата упълномощава Комисията да одобрява допълнителни предупредителни надписи като цветни снимки или други илюстрации (пиктограми). Решението за въвеждане на пиктограми се взема от държавите-членки.

Комисията прие набор от 42 подобрани основни документа⁸ и технически спецификации за отпечатването на комбинирани пиктограмни и предупредителни надписи върху опаковки с различни размери⁹. Също така, ДГ SANCO оповести на държавите-членки своето становище, че мястото за продажба (държавата по направление), а не мястото на производство, определя приложението на изискванията за пиктограмни предупреждения. На няколко пъти ГД SANCO призова държавите-членки да въведат постепенно пиктограмни предупреждения за всички тютюневи изделия и подчерта, че държавите-членки могат да допълнят комбинираните предупреждения с телефонни номера за отказване от тютюнопушене, интернет страници и други визуални средства, които дават информация за съдействието, предоставяно на лицата, които искат да престанат да пушат. Такава информация трябва да се

⁸ Решение 2003/641/ЕО на Комисията от 5 септември 2003 г. относно използването на цветни снимки или други илюстрации като предупреждения за здравето върху опаковки на тютюневи изделия, ОВ L 226, 10.9.2003 г., стр. 24.

⁹ Тези допълнителни спецификации бяха въведени с приложение III към Решение С(2006) 1502 (окончателно) на Комисията от 12 април 2006 г., което изменя Решение на Комисията от май 2005 г. Новите правила са разяснени в неофициално ръководство, съдържащо примерни версии на предупредителните надписи за едноезични и триезични държави.

събере в рамките на участъка от опаковката, определен за комбинирани предупреждения¹⁰.

На основата на тази предварителна подготовка, Белгия беше първата държава-членка, която въведе комбинирани предупреждения през ноември 2006 г. и от 10 юни 2007 г. те се намират на всички цигарени опаковки, продавани в Белгия. Към настоящия момент, приложението се очертава успешно. Следващата държава ще бъде Румъния, където пиктограмите ще станат задължителни през юли 2008 г. Във Великобритания, появата на предупредителни надписи е планирана за есента на 2008 г. за цигарените опаковки, а за другите тютюневи изделия — през 2009 г. Според информацията, с която разполага Комисията, Финландия и Латвия също са взели решение да наложат използването на пиктограмни предупреждения, а други държави-членки предвиждат въвеждането на предупредителни надписи в близко бъдеще. Комисията е сключила и споразумения за авторски права с Нова Зеландия и Швейцария, които им позволяват да използват набора от пиктограми на ЕО.

Правителството на Нидерландия възложи изследване, което да разгледа наличните резултати от Канада, Бразилия, Австралия и Нова Зеландия относно ефекта от използването на пиктограмни изображения. Изследването достига до извода, че пиктограмите са по-ефикасни в сравнение с предупредителните надписи, когато целта е подобряване на осведомеността относно последствията от тютюнопушенето за здравето и затвърждаване на намерението за отказване на цигарите¹¹.

В Европейския парламент и в държавите-членки се изразяват настоятелни мнения, че етикетиранието на съдържанието на TNCO е подвеждащо за потребителите и трябва да се премахне от опаковката. Освен това няколко държави-членки настояха комбинирани предупреждения да се направят задължителни за всички опаковки на тютюневи изделия, което би улеснило въвеждането им във всички държави от ЕС. В държавите-членки и в Европейския парламент се чуват също настоятелни искания пиктограмите да фигурират върху двете страни на опаковката, да се увеличи размерът на предупредителните надписи, както и да се направи задължително обозначаването на информацията за отказване.

По-нататъшни действия

Комисията намира за интересни всички предложения и ще ги проучи по-подробно с оглед на бъдещи промени на Директивата. Подготвяните указания за опаковане и етикетиранието в съответствие с Рамковата конвенция на СЗО за контрол върху тютюна, ще служат като допълнителен източник на информация.

Към момента Комисията проучва възможностите за увеличаване на размера на предупредителните надписи, наличието на задължителни пиктограмни предупреждения върху двете страни на опаковката и замяната на максимално

¹⁰ Член 4, параграф 5 от Решение 2003/641/ЕО на Комисията.

¹¹ Проучване „voor Beleid“. Kleurenfoto's op tabaksverpakkingen - Ervaringen in andere landen“. Een onderzoek in opdracht van het ministerie van VWS, Leiden, 22 януари 2007 г. http://www.research.nl/index.cfm/28,4072,c_html/VGP-2745670B.pdf

допустимите стойности на TNCО с информация за телефонни линии за съдействие при отказване от тютюнопушене и/или информация за други вещества в тютюневите изделия (напр. етикетирание относно използването на ГМО).

6. СЪСТАВКИ (ЧЛЕН 6)

6.1. Отчитане на съставките в тютюневи изделия

Регулаторният комитет създаде работна група, включваща няколко експерти от държавите-членки и председателствана от Комисията, с цел разработването на уеднаквиени стандарти за отчитане на съставките на тютюневи изделия, което би допринесло за подобряване на анализа и сравнението на информацията предоставена от производителите на тютюневи изделия. Бяха разработени два отделни стандарта. Единият изисква цялата информация за съставките да бъде предоставена от производителите на националните регулаторни органи, докато в другия се вписва информацията, която трябва да бъде предоставена на обществеността¹². Макар стандартите да нямат задължителен характер по силата на сегашната законова рамка, очаква се те да бъдат използвани от държавите-членки, производителите и износителите. Желателно е данните да бъдат подавани по електронен път. В момента група от държави-членки разработва електронна база данни със съставките в тютюневи изделия. Беше препоръчано този проект да бъде съфинансиран от Общностната програма за обществено здраве за 2007 г.

6.2. Административно споразумение със Съвместния изследователски център

С цел да окаже съдействие на Комисията и на държавите-членки в работата свързана по съставките в тютюневи изделия, през 2006 г. ДГ SANCO подписа административно споразумение със Съвместния изследователски център (СИЦ) на Комисията. То е подписано за една година и разполага с финансови средства на стойност 558 502 евро¹³. Предвижда се продължаване на общия срок на действие на споразумението до максимум три години, придружено със съизмерими финансови средства.

СИЦ учреди експертна група със задачата да разработи насочващи въпроси за анализиране на данни за съставките в тютюневи изделия и да състави първоначален приоритетен списък със съставки за предстоящ анализ в съответствие с международните новости в тази област. Групата ще обсъди и въпроси, свързани с пристрастяването към изделията и тяхната привлекателност.

¹² Практическото ръководство „Как се отчитат съставките в тютюневи изделия“ може да бъде намерено на адрес:

¹³ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/practical_guidance_en.pdf
ДГ-СИЦ ще отговаря преди всичко за анализа на групите данни за съставките в тютюневи изделия, и за координирането на дейността на мрежата GoToLab, предоставянето на техническо съдействие при регулаторния процес, подпомагане на ДГ SANCO в ролята ѝ на ключов фактор в работата на работната група за регламентиране на тютюневите изделия, създадена в съответствие с Рамковата конвенция за контрол върху тютюна (FCTC), проверка и обобщаване на информацията за съставките в тютюневи изделия, попадащи в обхвата на REACH и преразглеждане на научните данни относно пристрастяването.

6.3. Регламент „REACH“

Работата по съставките в съответствие с Директивата е тясно свързана с приложението на регламента REACH, който се отнася до химичните съставки в тютюневите изделия, както и всички други химични вещества¹⁴. Необходимо е информацията за съставките в тютюневи изделия, събрана в съответствие с REACH, да бъде обобщена и взета под внимание, за да се избегнат ненужни застъпвания с работата, извършвана в съответствие с Директивата¹⁵.

По-нататъшни действия

Комисията е решена да пристъпи към извършването на всички дейности, изброени в становището на Комисията относно REACH¹⁶.

Няколко държави-членки и представители на отрасъла настояват стандартите за отчитане на съставките да станат задължителни. В тази връзка трябва да се предвиди разширяване на регулаторните правомощия на Комисията чрез изменение на член 9 от Директивата.

Възможно е да се разгледат въвеждането на глоби от страна на държавите-членки в тютюневия отрасъл за неспазване на задължението за предоставяне на информация, както и разширяването на изискванията за отчитане, например с включването на списъка с анализи на Хофман.

В резолюцията си към зелената книга озаглавена „Към Европа без тютюнев дим: политически опции на ниво ЕС“ (приета от Европейския парламент на 24 октомври), Европейският парламент поиска от Комисията да предложи по-нататъшни изменения на Директивата, като например съставянето на пълен списък на съставките и добавките в тютюневите изделия и на компонентите на тютюневия дим, както и огласяването на всички съществуващи токсикологични данни за добавките и компонентите в тютюневия дим. Тези предложения ще бъдат надлежно и старателно проучени. Би могло да се подходи и по-радикално, о като не се позволи наличието на никакви добавки в тютюневите изделия, докато производителите не докажат безвредността им.

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химични вещества и препарати (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и Директива 76/769/ЕИО на Съвета и Директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията. ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

¹⁵ Относно информацията, която се изисква да бъде предоставена, виж по-специално членове 10-13 от Регламент REACH.

¹⁶ Виж становището на Комисията относно съставките в тютюневи изделия на интернет страницата на Съвета. <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/06/st16/st16908-ad01.en06.pdf> (REACH е под номер 30, а декларацията за тютюна започва на стр. 16). Заедно с други декларации направени във връзка с Регламента REACH, тя е включена в протокола от срещата на Съвета по околна среда на 18 декември 2006 г., на който REACH беше приет (препратка към 16908/06 Add 1).

7. ОПИСАНИЯ НА ИЗДЕЛИЯТА (ЧЛЕН 7)

До момента Комисията не е получила никакви официални оплаквания относно приложението на този член. Тя ще продължи да следи ситуацията по приложението на тази разпоредба и ще направи съответните предложения, ако е необходимо.

8. ТЮТЮН ЗА ДЪВЧЕНЕ (ЧЛЕН 8)

Член 8 от Директивата забранява продажбата на тютюн за дъвчене, без да се засягат разпоредбите на член 151 от Акта за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция.

8.1. Научно становище

С цел подобряване осведомеността относно последиците за здравето от употребата на различни бездимни тютюневи изделия и ролята им както при отказване от тютюнопушене, така и при започването му, ГД SANCO поиска становището на своя Научен комитет по възникващи и идентифицирани нови здравни рискове (НКВИНЗР)¹⁷.

На 21 юни 2007 г. НКВИНЗР одобри предварителен доклад, който подлежи на обществена консултация относно последиците за здравето на бездимните тютюневи изделия¹⁸. Заинтересовани страни и фактори бяха призовани да дадат своите коментари в онлайн дискусия. Окончателният доклад се очаква в началото на 2008 г.

8.2. Прилагане на забраната върху тютюна за дъвчене

Забраната върху тютюна за дъвчене, която се съдържа в член 8 е транспонирана като цяло от държавите-членки. Въпреки това, упражняването на контрол върху контрабандата и нелегалната търговия, особено по интернет, се оказва трудно¹⁹.

По-нататъшни действия

Окончателното научно становище относно последиците за здравето на бездимните тютюневи изделия ще служи за научна основа, на която ще се опира всяко бъдещо решение на Комисията, свързано с управление на риска по този въпрос.

¹⁷ Мандатът е достъпен на адрес:
http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihhr/docs/scenihhr_q_004.pdf

¹⁸ Предварителното становище може да бъде намерено на адрес:
http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihhr/scenihhr_cons_06_en.htm

¹⁹ В решението си от 18 май 2006 г. по дело С-343/05 (Комисията срещу Финландия) Съдът на Европейските общности реши, че по отношение на провинция Åland, Финландия не е успяла както да транспонира забраната за пускане на пазара на снус, така и да осигури нейното спазване на територията на плавателни съдове, регистрирани във Финландия. През октомври 2007 г. Комисията реши да започне дело срещу Финландия пред Съда на Европейските общности за несъобразяване с горното решение.

9. МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ (ЧЛЕНОВЕ 9 И 10)

Директивата предоставя на Комисията регулаторни пълномощия да адаптира измервателните методи за съдържания на TNCO, да адаптира предупредителните надписи, отнасящи се за здравето и да въведе маркировки за идентификация и проследяването на тютюневите изделия. Тя не позволява на Комисията да направи задължителни стандартите за отчитане, да приеме списък с критерии за одобрение на лабораториите, да приеме мерки за подобряване на сътрудничеството между лаборатории или да изменя съставения общ списък на съставките, който е посочен в член 12 от Директивата. Приложението на Директивата може да бъде по-ефективно, ако Комисията бъде упълномощена да приема такива мерки.

По-нататъшни действия

С цел подобряване действието на Директивата, би било целесъобразно да се разширят регулативните правомощия на Комисията, за да включат разработването на критерии за одобрение на лаборатории²⁰, взаимно признаване и други мерки насочени към подобряване на сътрудничеството между лаборатории за анализ и проверка на тютюневи изделия, въвеждането и изменението на стандартите за отчитане на съставки и бъдещото съставяне и изменение на общ списък на съставките.

10. ОБЩ СПИСЪК НА СЪСТАВКИТЕ (ЧЛЕН 12)

Като се има предвид все още недостатъчният напредък по член 6, Комисията не беше в състояние да състави предложение за общ списък на съставките. За да бъде работата по отношение на някои специфични съставки успешна, са необходими човешки и финансови ресурси, които понастоящем не са налице.

По-нататъшни действия

Напредъкът в тази област зависи от напредването на дейността по член 6. В горепосочената резолюция Европейският парламент поиска от Комисията допълнителни изменения на Директивата по отношение на съставките, като например забрана на всички добавки, за които производители и износители не предоставят цялостни групи от данни, незабавна забрана на всички добавки, които допринасят за засилване на зависимостта и на всички добавки, за които, в чисто състояние или след пиролиза, съществуващите токсикологични данни показват, че са канцерогенни, мутагенни или токсични за възпроизводствените способности.

Комисията ще проучи тези предложения. Комисията ще обмисли и съфинансирането на изследване на токсичността на и по-специално на пристрастеността към тютюневи съставки и/или тютюнев дим, в съответствие с Рамковата програма за научни изследвания. Възможно е да бъдат предприети и други стъпки.

²⁰

Преразглеждането на Директивата ще трябва да вземе под внимание всяка възможна промяна, която би настъпила в резултат на договарянето на „Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на изисквания за акредитация и наблюдение на пазара по отношения на продажбата на стоки“.

11. ВНОС, ПРОДАЖБА И КОНСУМАЦИЯ НА ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ (ЧЛЕН 13)

Няколко държави-членки обърнаха внимание на Комисията, че е налице нарастваща продажба на цигари с бонбонени есенции. Ароматизираните цигари привличат особено младите хора и могат по този начин да увеличат процента на новите пушачи. Този тип изделия се характеризират обикновено с атрактивни модерни опаковки и марки, които привличат младите хора.

В съответствие с член 13 от Директивата държавите-членки могат да запазят или да приемат по-строги правила по отношение на производството, вноса, продажбата и консумацията на тютюневи изделия, както те смятат за необходимо за защита на общественото здраве. Правилата обаче трябва да бъдат в съответствие с Договора за ЕО.

По-нататъшни действия

Комисията ще препоръча на държавите-членки да наблюдават развитието на износа, продажбата и консумацията на тютюневи изделия и да предприемат необходимите мерки за защита на своите граждани в съответствие с член 13. Комисията ще направи оценка на мерките, предвидени в Директива 98/34, след като бъде уведомена от страна на държава-членка.

С цел понижаване процента на новите пушачи и защита на потребителите на ЕС, може да се обмисли възможността за въвеждане на общо основание във всички държави-членки на обикновени (черно-бели) стандартни опаковки за всички тютюневи изделия като средство за намаляване на привлекателността на тези изделия.

Комисията ще вземе предвид всяка възможна промяна, която би настъпила в резултат на договарянето на „Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на изисквания за акредитация и наблюдение на пазара по отношение продажбата на стоки“.

12. НОВОПОЯВИЛИ СЕ ВЪПРОСИ

12.1. Ръчно свити цигари (от типа „Направи си сам“)

Няколко държави-членки съобщават, че продажбите и съответно консумацията на ръчно свити цигари се повишават драстично, особено сред младите хора. Като основна причина за това явление могат да се посочат по-ниските данъци върху компонентите за цигари от типа „Направи си сам“ в сравнение с готовите цигари, което определя и по-ниски цени за продажба на дребно.

Някои държави-членки прилагат максимално допустимите стойности за съдържание на TNCO (10:1:10) в цигарите и към компонентите за цигари от типа „Направи си сам“, докато други държави-членки не са установили такава изискване, тъй като досега не съществува международно приет измервателен метод.

Неотдавна методът ISO 15592 част 3 беше признат за ръчно свитите цигари от типа „Направи си сам“.

По-нататъшни действия

Потвърдени и международно признати измервателни методи по отношение на ръчно свитите цигари от типа „Направи си сам“ могат да бъдат приети посредством процедурата на комитология.

Комисията има намерение да се занимае с данъчното облагане на тютюн за ръчно свиване на цигари при следващото преразглеждане на Законната рамка за данъчно облагане на тютюн.

12.2. Нови тютюневи и никотинови изделия

12.2.1. Новият пазар

При приемането си през 2001 г. Директивата имаше за цел да включи тютюневите изделия, които вече бяха на пазара. Оттогава на пазара на тютюневи изделия се появи значително разнообразие. Освен присъствието на нови видове тютюн и никотинови изделия, някои традиционни тютюневи изделия и начините за тяхната употреба печелят нови почитатели.

12.2.2. Предизвикателствата пред регулирането на тютюневия сектор

Появата на нови видове тютюневи и никотинови изделия повдига въпроса дали сегашната регулаторна рамка за тютюневи изделия, както и действащото законодателство за фармацевтични и хранителни продукти²¹ позволяват адекватен подход към всички тези изделия и продукти.

По-нататъшни действия

Комисията ще проучи предизвикателствата от регулаторен характер, описани по-горе с цел поне да осигури подходящото регулиране на равнище ЕС в съответствие с изискванията за обществено здраве и целите на вътрешния пазар на продаваните нови тютюневи и никотинови изделия. Комисията ще се занимае също и с взаимозависимостите между регулаторната рамка за тютюневи изделия и законодателството за нови храни и фармацевтични продукти.

13. ОТГОВОРНОСТ ЗА ВРЕДИ ОТ СТОКИ

Европейският парламент изиска от Комисията да прилага отговорност за вреди от стоки по отношение на производителите и да въведе отговорност на производителите за финансиране на всички здравни разходи, възникващи вследствие консумацията на тютюн. Член 19 от Рамковата конвенция за контрол върху тютюна, по която Общността е страна и който урежда отговорността за вреди от стоки, изисква от всички страни да въведат законодателни мерки или да актуализират действащи закони с цел търсенето на наказателна и гражданска отговорност, включително компенсация, когато е уместно.

²¹ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, ОВ L 311, 28.11.2001 г., стр. 67-128; Регламент (ЕО) № 178/2002 на Съвета, ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1-24.

По-нататъшни действия

Комисията ще възложи провеждането на изследване относно най-подходящите по-нататъшни мерки за увеличаване на отговорността за вреди от стоки на производителите и вносителите на тютюневи изделия в ЕС, както и отговорността им за финансиране на здравните разходи, възникващи вследствие консумацията на тютюн. Това изследване ще бъде отправна точка за всяко по-нататъшно действие.